

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. IX-904 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-5042“ PROJEKTO**

(toliau – Projektas)

(TAP-20-1919; TAIS NR. 20-14749)

2020-11-11 Nr.NV-3079

Vilnius

Ivertinę Projekto, kuriuo teikiama Vyriausybės išvada dėl Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5042 (toliau – įstatymo projektas), atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad Projektas, pateiktas svarstyti Vyriausybei, tačiau jis *nebuvo derintas su suinteresuotomis institucijomis Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka*. Atsižvelgdami į tai, kad tiek įstatymo projektas, tiek Projekte teikiamos pastabos dėl įstatymo projekto yra susiję su ministerijų ir kitų valstybės ir savivaldybių institucijų kompetencija, todėl manome, kad Projektas turi būti suderintas, pavyzdžiui, su Vidaus reikalų ministerija (viešasis administravimas, valstybės tarnyba, viešosios įstaigos, vietos savivalda ir kt.), Finansų ministerija (strateginis valdymas, vidaus kontrolė ir auditas ir kt.), Krašto apsaugos ministerija (įslaptintos informacijos apsaugos politika), Ekonomikos ir inovacijų ministerija (administracinės ir kitos reguliavimo naštos mažinimas ir kt.), Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (švietimas), Valstybine asmens duomenų inspekcija (asmens duomenys), Lietuvos savivaldybių asociacija ir kitomis, ir tik suderintas Projektas svarstomas bei priimamas Vyriausybėje.

2. Projekte formuluojama Vyriausybės pozicija, kuria *iš esmės siūloma pritarti* Projektui, tačiau pagal kai kurias pateiktas Projekte pastabas įstatymo projekto nuostatas *siūloma tikslinti iš esmės* (pavyzdžiui, atsparumo korupcijai lygio nustatymą – Projekto 1, 34-37 p.; korupcijos rizikos analizę – Projekto 2 p.; antikorupcinį vertinimą – Projekto 9-17 p.; Specialiųjų tyrimų tarnybos teikiamą informaciją apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas viešojo sektoriaus subjekte arba siekiantį eiti pareigas Europos Sąjungos ar tarptautinėse teisminėse ir kitose institucijose – Projekto 18-32 p., elgesio standartų diegimas – Projekto 38-40 p. ir kita). Projekte teikiami teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo pasiūlymai savo esme reiškia visiškai naujo reguliavimo įtvirtinimą įstatymo projekte (pavyzdžiui, tai kas įstatymo projekte siūloma nustatyti įstatymo projekto poįstatyminiuose teisės aktuose – Projekto 9, 25, 36, 37 ir kituose punktuose siūloma nustatyti įstatymo projekte, nes siūlomas teisinis reguliavimas yra susijęs subjektų teisėmis ir pareigomis ir pan.) arba kai kuriose Projekto nuostatose, pavyzdžiui, Projekto 12, 29, 32, 33, 41 p. siūloma *keisti ir kitus Seimo priimamus teisės aktus, t. y. įstatymus*, todėl Projekte teikiama

Vyriausybės pozicija *iš esmės pritarti* įstatymo projektui su jame teikiamomis pastabomis, siūlančiomis *iš esmės tikslinti* įstatymo projekte siūlomą teisinį reguliavimą dėl esminių įstatymo projekto nuostatų, yra prieštaringa.

3. Atsižvelgdami į tai, kad Projekte siūloma *iš esmės pritarti* įstatymo projektui, siūlome *Vyriausybei, kaip biudžeto planuotojai* įvertinti poveikį valstybės finansams, papildomą lėšų būtinumą, jų numatymo ir skyrimo galimybes. Šią poziciją suderinus su Finansų ministerija siūlome atitinkamai tikslinti Projekto 24 p. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad kitas su finansų poreikiu susijęs aspektas yra administracinės naštos didėjimas. Administracinės naštos mažinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 7 punkte nustatyta, kad viena iš administracinės naštos mažinimo priemonių yra teisės aktų projektų sukeltos administracinės naštos įvertinimas. Šis vertinimas yra būtinas siekiant išvengti neplanuotų ir neįvertintų neigiamų pasekmių (tiek finansinių, tiek laiko), kurias gali patirti asmenys, vykdydami teisės aktuose nustatytus ar teisės aktų projektuose siūlomus nustatyti informacinius įpareigojimus. Tiek iš įstatymo projekto (pavyzdžiui, įstatymo projekto 7 straipsnis), tiek iš Projekto 34 ir kitų punktų nuostatų darytina išvada, kad administracinė našta tikrai didės, o įstatymo projekto aiškinamojo rašto 7 p. apie tai tik užsimenama, nenurodant, ar buvo atliktas šis administracinės naštos įvertinimas. Be to, vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies nuostatomis, turėtų būti atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, nes įstatymo projektu iš esmės keičiamas su korupcijos prevencija susijęs teisinis reguliavimas.

4. Jeigu Projekto 1 ir 36 p. kalbama apie tuos pačius kriterijus – siūlome atsisakyti perteklinių nuostatų.

5. Siekiant teisinio aiškumo ir apibrėžtumo Projekte siūlome vartoti įstatymuose apibrėžtas sąvokas, todėl siūlome tikslinti tokias sąvokas, kaip „politikai“, „asmeninio (politinio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai“, „darbuotojai“, „tarnautojai pareigūnai“ (Projekto 18 p.), „institucijos“ ir kitas.

6. Projektą siūlome tikslinti taip pat teisės technikos ir kitais redakcinio pobūdžio aspektais. Atsižvelgiant į tai, kad dėl Seime svarstomų įstatymų projekto Vyriausybė teikia išvadą, įformintą Vyriausybės nutarimu, tokiai išvada turėtų atitikti teisės aktams keliamus teksto formatavimo reikalavimus, siūlome Projekte atsisakyti kitokio šrifto naudojimo (pvz., Projekto 1, 9, 20, 21, 30, 47 p.), sutrumpintų žodžių vartojimo („pvz.“), teisinės pridėtinės vertės nesudarančių ir teisės aktams nebūdingų žodžių vartojimo, pvz., tokių kaip „abejotina (-as)“, „diskutuotina“, „nėra aišku“, „keltų rimtų abejonių“, vartoti įsivestus trumpinius (pvz., Projekto 10 p. – trumpinį „KPI projektas“ vietoj trumpinio „KPI“, Projekto 28 p. tikslinti „Projekto aiškinamojo rašto“ formuluotę) ir kita.

Teisės grupės patarėja

Aida Gritienė